ÞÝZKRI SÝNINGU Á NÚTÍMAGRAFÍK FRESTAÐ

Sýninguna átti að halda í Bogasal og opna nk. laugardag — en þegar til kom reyndist sýningin svo viðamikil, að það hefði orðið að skipta henni niður í a.m.k. 2 sjálfstæðar sýningar í þéttri upphengingu ef sýna hefði átt allar myndirnar. Svo vel vildi til að Vestursalur Kjarvalsstaða losnaði óvænt á tímabilinu 27. nóvember — 14. des., og var þá ákveðið að flytja sýninguna þangað, — en það skeði ekki fyrr en búið var að senda öll boðskort á sýninguna í Bogasal. Eru boðsgestir vinsamlega beðnir að athuga þetta og að kortin gilda að sjálfsögðu á sýninguna að Kjarvalsstöðum, sem verður opnuð laugardaginn 27. nóvember.

— Hér er ótvírætt um að ræða einn merkasta myndlistarviðburð á þessu ári hérlendis. Félagið Germania stendur að sýningunni í samvinnu við Instutit fur Auslandbeziehungen í Stuttgart. Bragi Ásgeirsson hefur tekið að sér að sjá um upphengingu og framkvæmd sýningarinnar í Reykjavík ásamt félögum í Íslenzkri Grafík.

FYRIRLESTUR Í FRANSKA BÓKASAFNINU

Francis Lacoste ræðir um nokkra rithöfunda sem hann hefur haft kynni af

Í Franska Bókasafninu, Laufásvegi 12 verður fyrirlestur á vegum Alliance Francaise á Íslandi mánudaginn 8. nóvember kl. 20.30.

Fyrirlesarinn, Francis Lacoste mun flytja fyrirlestur, sem hann nefnir: **nokkrir rithöfundar, sem ég hef haft kynni af.**

Francis Lacoste fæddist í París árið 1905 og kynntist á heimili foreldra sinna nokkrum af fremstu rithöfundum Frakka, svo sem Paul Valéry, Paul Claudel, Francis Jammes o.s.frv. Munhann gera grein fyrir kynnum sínum af rithöfundum þessum.

Francis Lacoste er stjórnmálafræðingur að mennt (École libre des Sciences Politiques). Hann hefur einkum starfað í utanríkisþjónustu Frakka — í Belgrad og Peking og víðar fyrir stríð, gegndi síðan ýmsum áhrifastöðum í her og utanríkisþjónustu Frjálsra Frakka (de Gaulle) í stríðinu og hefur starfað eftir stríð í utanríkisþjónustunni í Washington, Japan, Marokkó, S.Þ. (fulltrúi Frakkl. í öryggisráði) sendiherra Frakklands í Canada og síðar í Belgíu.

Fyrirlestur Francis Lacoste er ókeypis og öllum opinn.

BÓKAMARKAÐUR ÆSKUNNAR

Síðastliðin 10 ár hefur barnablaðið Æskan efnt til bókamarkaðar og að þessu sinni hefur blaðið gefið út bókaskrá um þær bækur, sem þar eru á boðstólum, og eru alls 576 bókatitlar. Þar eru bæði útgáfubækur Æskunnar að sjálfsögðu og auk þess bækur frá 20 öðrum bókaútgefendum.

Margt þessara bóka er torfengið annarsstaðar og geta menn fengið bækurnar sendar eftir pöntun. Verð er allsstaðar tilgreint í bókaskránni og gildir það til í sept. næsta ár, nema bækurnar verði uppseldar áður.

Bókaskráin er send mönnum ókeypis og þarf aðeins að hringja í síma 17336, til þess að fá hana.

Auk þess fylgir hún blaðinu, sem gefið er út í 22000 eintökum.

Námsmenn skora á menntamálaráðherra

— að draga til baka úthlutunarreglur LÍN

Síðastliðið vor samþykkti alþingi lög um námslán og námsstyrki. Lög þessi áttu að jafna aðstöðu skólafólks í landinu til náms. Nýsamþykkt reglugerð og úthlutunarreglur eru aftur á móti svívirðileg árás á kjör námsmanna.

Má þar nefna að verkmenntunar- og listaskólar eru settir skör lægra en Háskólinn, með því að þeir eru háðir sérstakri fjárveitingu. Þar með er þeirri hættu boðið heim að ríkisvaldinu sé fært vopn upp í hendurnar til að stýra vali námsmanna frá lista- og verkmenntunarskólum. Reglurnar bitna harðast á þeim sem helst þyrftu á láni að halda og gera ekki ráð fyrir fjárveitingu til framfærslu barna sé um hjón eða sambýlisfólk að ræða.

Nemendur MHÍ átelja harðlega að hafa ekki fengið tækifæri til að kynna sér reglurnar og skýra afstöðu sína til þeirra eins og gert er meðal annarra hagsmunasamtaka í landinu. Það er því krafa okkar að ráðherra dragi til baka núgildandi úthlutunarreglur og úthlutað verði eftir gömlu reglunum meðan unnið verði að gerð nýrri og betri reglna. Auk þess krefjumst við: 1) að allir bekkir MHÍ fái rétt til námsaðstoðar 2) að námslán nægi til fullrar framfærslu 3) að verðtrygging námslána verði felld niður 4) að reiknað verði ekki meira á öldugri lána.

Nemendur MHÍ hvetja alla íslenzka námsmenn til órofa samstöðu í þeirri baráttu sem framundan er. Gripum þegar í stað til fjöldaaðgerða og hrindum þessum árásum ríkisvaldsins.

Verkfallsfundur nemenda í KHÍ 5. nóv. samþykkir eftirfarandi:

Fundurinn krefst þess að menntamálaráðherra dragi nú þegar til baka nýsamþykktar úthlutunarreglur LÍN á eftirfarandi forsendum:

1. Kostnaðarmatið er ekki unnið samkvæmt könnunum eins og tekið er fram í lögum að gert skuli, heldur er það einungis unnið samkvæmt hugarórum fulltrúa ríkisvaldsins í stjórn LÍN og er alls óraunhæft.
2. Úthlutunarreglurnar taka ekkert tillit til barna, ef námsmaðurinn býr í sambúð. Lögin taka því skýrt fram, að tekið skuli tillit til fjölskyldustærðar.
3. Úthlutunarreglurnar taka ekkert tillit til námsmanns í foreldrahúsum sem greiðir heim til sín (vegna lágra tekna heimilis), heldur skerða lán hans um 40%.
4. Úthlutunarreglurnar mismuna þannig á allan hátt einstaklingum og eru því ekki í samræmi við lögin, sem kveða á um „jafnrétti til náms."
5. Menntamálaráðherra undirritaði úthlutunarreglurnar sólarhring eftir að hann fékk þær í hendur. Námsmenn fengu því ekki tækifæri til að koma mótmælum sínum á framfæri og því síður gat menntamálaráðherra hafa sett sig vel inn í málið á svo skömmum tíma.

Fundurinn krefst því, að nú í vetur verði úthlutað samkvæmt gömlu reglunum, en nýjar reglur verði unnar upp úr könnunum á kostnaðarmati og með tilliti til fjölskyldustærðar og annarra eðlilegra kostnaðarþátta eins og lögin kveða á um.

Okkur finnst eðlilegt að námsmenn eigi rétt á sama hátt og aðrir á Íslandi, sem þurfa að greiða lán sín til baka í fullu raungildi. Réttara væri að verðbólgubraskarar og fjárglæframenn greiddu sín lán í fullu raungildi, enda eru þeir aðalvandamál verðbólguþjóðfélagsins, en ekki námsmenn.

Fáránlegt er að lán sem að fullu endurgreiðast skuli háð þeim takmörkunum, sem nú eru í gildi. Endurgreiðslur námsmanna munu í nánustu framtíð fjármagna LÍN að fullu og því eðlilegt að námsmenn fái meiri hlut í stjórn lánasjóðsins.

Við gerum okkur grein fyrir því að við erum aðeins einn af mörgum láglaunahópum, sem nú eru á ó- … aukin skattpíning alþýðu … Við skorum á alla alþýðu … að styðja baráttu námsmanna gegn … ríkisstjórnarinnar.

Vélskóla og stýrimannaskólanemar:

A almennum fundi nemendafélaga Vélskólans og Stýrimannaskólans var lýst yfir algjörri samstöðu við aðgerðir kjarabaráttunnar. Skorar fundurinn á menntamálaráðherra að draga nýju reglugerðina til baka og útbúa nýja, þar sem tekið er fullt tillit til aukins kostnaðar námsmanna vegna verðbólgu og brú- …

TIL SKÝRINGAR á afstöðu Félags gagnfræðaskólakennara í Reykjavík

Vegna fréttar í blaðinu sl. fimmtudag um að gagnfræðaskólakennarar ætluðu ekki að taka þátt í verkfalli barnakennara næstkomandi mánudag, hafði Baldur Sveinsson kennari samband við blaðið og bað um að birt yrði eftirfarandi ályktun. Þess skal getið að það var trúnaðarmannaráð Félags gagnfræðaskólakennara í Reykjavík sem hefði samþykkt, að „félagið skyldi ekki standa að verkfallsaðgerðum, þar sem heimild … hefði ekki verið fyrir hendi". Þetta er … orðrétt svo hljóðandi:

„Fundur stjórnar og trúnaðarmannaráðs FGR, haldinn miðvikudaginn 3. nóvember 1976, lítur svo á að ekki sé grundvöllur fyrir því að gagnfræðaskólakennarar … taki þátt í verkfalli barnakennara mánudaginn 8. nóvember, þar sem Landssamband framhaldsskólakennara samdi um kjör sín við fjármálaráðuneytið f.h. fjármálaráðherra. … úrskurð Kjaranefndar og … kjör Sambands íslenzkra barnakennara.

Þeir kennarar í FGR sem starfa að einhverju leyti samkvæmt úrskurði Kjaranefndar SÍB, munu taka þátt með sínum hluta starfsins mánudaginn 8. nóvember nk. fremur en félagar í Stéttarfélagi barnakennara í Reykjavík."

—hm.

Haukur í horni íhaldsins?

Sigurjón Pétursson greiddi atkvæði með meirihlutanum í borgarstjórn

Á fundi í borgarstjórn Reykjavíkur s.l. fimmtudag, bar Björgvin Guðmundsson borgarfulltrúi Alþýðuflokksins fram svohljóðandi tillögu:

„Borgarstjórn Reykjavíkur leggur áherzlu á nauðsyn þess, að aðbúnaður verkafólks í fiskvinnslustöðvum í borginni sé sem beztur. Borgarstjórn er ljóst, að mikið skortir á, að svo sé í dag. T.d. er aðbúnaður í fiskverkunarstöð og fiskiðjuveri BÚR ófullnægjandi, m.a. að því er varðar matstofur og snyrtiaðstöðu. Einnig er aðstaða verkafólksins í vinnusölum slæm.

Borgarstjórn samþykkir að beina því til Bæjarútgerðar Reykjavíkur að láta framkvæma hið fyrsta nauðsynlegar endurbætur í fiskvinnslustöðum fyrirtækisins til þess að bæta aðbúnað verkafólksins.

Jafnframt samþykkir borgarstjórn að fela heilbrigðiseftirliti borgarinnar að framkvæma úttekt á hreinlætisaðstöðu í öllum fiskvinnslustöðvum í Reykjavík. Skulu niðurstöður þeirrar úttektar lagðar fyrir heilbrigðismálaráð og borgarstjórn".

Flutningsmaður tillögunnar fylgdi henni úr hlaði með ræðu og vitnaði m.a. til viðtals við Þórunni Valdimarsdóttur, formann Verkakvennafélagsins Framsóknar, í Alþýðublaðinu, en þar kom m.a. fram að aðbúnaður verkafólks í frystihúsum væri fyrir neðan allar hellur. Einnig kom fram, að öll frystihús í Reykjavík væru rekin með einhvers konar undanþágu. Björgvin Guðmundsson taldi þessi ummæli fela í sér svo harða gagnrýni á ástand í fiskvinnslustöðvum höfuðborgarinnar, að borgarstjórn Reykjavíkur gæti ekki leitt hana hjá sér.

Snyrtiaðstöðu starfsfólks BÚR ábótavant

Þá gerði Björgvin málefni Bæjarútgerðar Reykjavíkur að sérstöku umtalsefni og greindi frá bréfi heilbrigðiseftirlits til forstjóra BÚR í október, þar sem bent var á ýmislegt sem betur mætti fara í fyrirtækinu, en aðallega var þó undirstrikað að snyrtiaðstaða og mötuneyti væru ófullnægjandi. Björgvin sagði það táknrænt, að aðbúnaður verkafólks í fiskvinnslustöðvum í Reykjavík væri hvað beztur í Hraðfrystistöðinni í Reykjavík, hinu endurbætta húsi Einars Sigurðssonar, sem ekki hefur tekið til starfa á ný, enn sem komið er! Fram kom, að fyrir tveimur árum hefðu legið fyrir teikningar af nýjum matsal og nýrri snyrtiaðstöðu hjá BÚR. Þá var borgarfulltrúum tjáð, að Fiskveiðisjóður hefi gefið loforð fyrir fjármagni til framkvæmda og að þá þegar yrði hafist handa um breytingarnar. Síðan þá, hefur ekkert gerst í málinu. Þó verður að telja að hér sé um að ræða litlar fjárhæðir, því skv. nýtti kostnaðaráætlun, mun kosta um 22 millj. króna að koma aðstöðu verkafólksins í viðunandi horf.

Úttekt hafin á BÚR

Fram kom í ræðu Björgvins, að í byrjun þessa árs hafi BÚR ráðið Helga G. Þórðarson verkfræðing til þess að gera nokkurs konar úttekt á frystihúsi BÚR, með tilliti til hugsanlegra breytinga á húsinu í átt til aukinnar hagræðingar. Sagði Björgvin að starf verkfræðingsins hefði tekið mun lengri tíma en gert hefði verið ráð fyrir. Það hefði svo verið notað sem afsökun fyrir því að fresta enn framkvæmdum við lagfæringar í frystihúsinu. Taldi flutningsmaður, að tillögur Helga myndu skera úr með það, hvort mögulegt væri að gera viðunandi lagfæringar á húsinu nú, eða hvort að fremur borgaði sig að ráðast í byggingu nýs frystihúss í Bakkaskála. Lýsti hann því yfir að hann teldi síðari kostinn mun betri, og vitnaði í því sambandi til tillögu sem hann flutti í borgarstjórn í nóvember 1972. Þar var lagt til að hafnar yrðu undirbúningsframkvæmdir fyrir byggingu nýs frystihúss.

Í lok ræðu sinnar sagði Björgvin:

„Ég ætla ekki að sinni, að orðlengja frekar nauðsyn þess að reisa nýtt frystihús fyrir BÚR. Á þessu stigi málsins legg ég aðeins áherzlu á, að aðbúnaður verkafólksins verði bættur. Í því efni má ýmislegt gera, sem ekki kostar mikla fjármuni. Ég vil því vænta þess að tillaga mín verði samþykkt".

„All-sæmilegur aðbúnaður"

Ragnar Júlíusson borgarfulltrúi Sjálfstæðisflokks og formaður útgerðarráðs BÚR, fór nokkrum orðum um tillögu Björgvins Guðmundssonar og taldi m.a. að það hefði verið nær lagi að taka þetta mál fyrir í útgerðarráði og á fleiri stöðum fyrst, áður en að til kasta borgarstjórnar kæmi. Formaðurinn sagði aðbúnað verkafólks hjá BÚR „all-sæmilegan" og nefndi nokkur atriði því til stuðnings. Sagði hann að stöðugt væri unnið að endurbótum, en var sammála því að margt mætti vafalaust betur fara. Að lokum lagði Ragnar Júlíusson til að tillögunni yrði vísað til útgerðarráðs og heilbrigðismálaráðs. Undir flest atriði í máli Ragnars tóku þeir Páll Gíslason og Albert Guðmundsson, enda sagði Albert, að Sjálfstæðisflokkurinn hefði alltaf beitt sér fyrir bættum aðbúnaði, ekki aðeins starfsfólks í frystihúsum, heldur verkafólks yfirleitt hvar sem það væri að finna!

Íhaldinu bættist óvæntur liðsauki

Þá stóð upp borgarfulltrúi Alþýðubandalags, Sigurjón Pétursson, en hann situr einnig í útgerðarráði BÚR. Hann lýsti því yfir með ábyrgu andliti atvinnurekandans, að hann teldi að með því að samþykkja þessa tillögu, væri hann að lýsa yfir miklu vantrausti á sjálfan sig, enda hefði hann unnið mikið starf við að bæta aðbúnað hjá BÚR. Hann kvaðst sjálfur hafa farið niður í BÚR á dögunum, og hafði það eftir verkafólki þar, að kröfur þess hefðu að mestu verið uppfylltar.

Af þessu dró Sigurjón þá ályktun, að ástandið væri ekki eins afleitt og menn vildu vera láta. Hann lagði á það þunga áherzlu að menn yrðu að vita hverju ætti að breyta og hvernig, áður en að ráðist yrði í framkvæmdir. Því ætti að flýta fyrir því að Hlegi Þórðarson verkfræðingur lyki verkefni sínu. Lýsti Sigurjón síðan yfir stuðningi sínum við tillögu íhalds. Adda Bára Sigfúsdóttir lýsti hins vegar stuðningi við tillögu Björgvins, svo og aðrir fulltrúar minnihlutans í borgarstjórn, en tillögunni var vísað til útgerðarráðs og heilbrigðismálaráðs með 9 atkvæðum íhalds og atkvæði Sigurjóns Péturssonar, gegn 4 atkvæðum minnihlutans. Annan fulltrúa Framsóknar vantaði við atkvæðagreiðsluna. —ARH

Bæjarstjórn Akraness:

Vill að frumvarp Benedikts og Sighvats verði samþykkt

Tveir þingmanna Alþýðuflokksins, þeir Benedikt Gröndal og Sighvatur Björgvinsson, hafa lagt fram á Alþingi frumvarp til laga um breytingu á lögum nr. 28/1973 um dvalarheimili aldraðra, þess efnis, að ríkissjóður skuli að nýju greiða 1/3 af stofnkostnaði þessara heimila.

Sighvatur Björgvinsson.

Benedikt Gröndal

Á fundi sínum 29. oktober síðast liðinn samþykkti bæjarstjórn Akraness einróma, af þessu tilefni, svohljóðandi áskorun til Alþingis:

„Bæjarstjórn Akraness samþykkir að beina þeirri áskorun til Alþingis að samþykkja frumvarp til laga um breytingu á lögum nr. 28/1973, um dvalarheimili aldraðra, er nú hefur verið lagt fram og felur í sér, að ríkissjóður skuli að nýju greiða 1/3 hluta stofnkostnaðar við þessar stofnanir".

Í greinargerð með frumvarpinu segir, að árið 1973 hafi verið sett lög um dvalarheimili aldraðra, og hafi þar verið gert ráð fyrir, að ríkið greiddi þriðjung af kostnaði við byggingu þeirra, tæki og búnað.

Árið 1975 hafi þetta ákvæði svo verið numið úr lögum, og hafi það átt að heita liður í skiptingu verkefna milli ríkis og sveitarfélaga, að hin síðarnefndu bæru kostnað dvalarheimilanna að fullu.

Þessi skyndilega breyting hafi valdið sveitarfélögum margvislegum erfiðleikum, enda hafi hún verið framkvæmd af nokkurri harðneskju og hafi sveitarfélögin staðið uppi með kostnað, sem þau höfðu stofnað til í góðri trú á hlut ríkisins samkvæmt lögum.

Síðan segir: „Það eru veigamikil rök í þessu máli, að á höfuðborgarsvæðinu eru reist stór og myndarleg dvalarheimili fyrir happdrættisfé, sem safnað er á öllu landinu í skjóli heimildar í lögum. Önnur sveitarfélög hafa ekki slíka tekjulind til að sinna þessu aðkallandi verkefni, og leggst það á þau með óviðunandi þunga. Er því réttlætismál að taka aftur upp ríkisaðstoð við þessar framkvæmdir, eins og var í upphaflegum lögum.

Tímakaup nær þrefalt lægra en í Svíþjóð?

Ísland er eitt mesta láglaunasvæði í Evrópu, það hefur verið stutt mörgum rökum. Hér kemur til dæmis eitt ágætt dæmi.

Þar er borið saman kaup verkamanna í nokkrum löndum annars vegar og svo verð á bensíni hins vegar. Kemur í ljós að þar er kaupmáttur hins íslenzka verkamanns mörgum þrepum neðar en kaupmáttur bræðra hans á Norðurlöndum.

Samkvæmt nýjum upplýsingum frá AIT-FIA Joint Committee um bensínverð erlendis, er verð á bensíni í eftirtöldum ríkjum sem hér segir:

Í Danmörku kostar 1 lítri af bensíni ísl. kr. 72, 34, í Noregi kostar hann ísl. kr. 77.12, í Svíþjóð kostar hann ísl. kr. 71.86. Meðaltímakaup verkamanns í sömu löndum er sem hér segir: Danmörk ísl. kr. 803.75, Noregur ísl. kr. 825,01 Svíþjóð ísl. kr. 1122.75 og Ísland 3912.50.

Ef verkamaður ekur 500 km í sínu heimalandi, er hann heila 9.30 klst að vinna fyrir bensíni á Íslandi í Danmörku 4.5 klst. í Noregi 4.37 klst og í Svíþjóð 3.15 klst. Miðað er við bifreið sem eyðir 10 ítrum af bensíni pr. 100 km.

—ARH

Farseðill, sem vekur fögnuð erlendis

Í desember bjóðum við sérstök jólafargjöld frá útlöndum til Íslands. Þessi jólafargjöld, sem eru 30% lægri en venjulega, gera fleirum kleift að komast heim til Íslands um jólin.

Ef þú átt ættingja eða vini erlendis, sem vilja halda jólin heima, þá bendum við þér á að farseðill heim til Íslands er kærkomin gjöf. Slíkur farseðill vekur sannarlega fögnuð.

FLUGFÉLAG ÍSLANDS LOFTLEIÐIR

Félög með fastar áætlunarferðir